

Nr 591

Av herrar **Hægglom** och **Kollberg** i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 147, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m.*

I det stöd, som lämnas prisbildningen å vissa jordbruksprodukter, ingår införsel- och regleringsavgifter, som av kontrolltekniska skäl uttages även å varor, som sedan kommer till användning för enbart industriell produktion, som inte har något som helst samband med jordbruksprisregleringen. Så uttages införsel- och regleringsavgifter på praktiskt taget alla animaliska och vegetabiliska oljor, som importeras, men gottgörelse för fördyring av fettvarorna utgår sedan till inhemska fabrikanter av tekniska produkter som tvål, tvättmedel o. d. Till skydd för odlingen av fabrikspotatis uttages införselavgifter för olika slag av stärkelseprodukter. Jordbruksnämnden äger enligt nu gällande bestämmelser medge företag, som idkar handel med, bearbetar eller förbrukar stärkelsevaror restitution av erlagd införselavgift vid export. Däremot bör enligt uttalande i proposition nr 147 till årets riksdag restitution eller befrielse från sådan införselavgift i princip inte medges i andra fall.

Det föreligger alltså den principiella skillnaden, att införselavgift för fettvaror restitueras vid teknisk användning i produktion för den inhemska marknaden, medan införselavgift för stärkelse, som kommer till teknisk användning, blott restitueras vid export. Anledningen till denna skillnad torde vara, att man vill förbättra avsättningen av svensk potatisstärkelse och därav gjorda preparat på den inhemska marknaden. Detta är också acceptabelt, om ett sådant syfte nås.

I av oss känt fall föreligger dock inte ett sådant förhållande, utan införselavgiften å stärkelseprodukter har endast lett till att helt andra produkter än stärkelse kommer till användning. Det gäller wellpappfabrikernas klisteranvändning. Valet för dessa fabriker står mellan ett importerat majsstärkelsepreparat och importerat vattenglas. Svenska preparat tillverkade på basis av potatisstärkelse har vid mycket stora försök, som gjorts vid våra två största wellpappfabriker, ännu inte visat sig erbjuda en tillfredsställande lösning. Även utländska fabriker har vid sin fabrikation stannat vid att använda preparat som framställts på basis av majsstärkelse med hjälp av vissa emulsionsbärare.

För de svenska fabrikerne är nu situationen den, att ett importerat klisterpreparat på basis av majsstärkelse är belagt med införselavgift till skydd för vår odling av fabrikspotatis. Sådana preparat har därför av kostnads-

skäl inte kunnat komma till användning, utan våra wellpappfabriker nödgas fortsätta med användning av vattenglas, fastän majsstärkelsepreparaten ger en bättre produkt. Kungl. arméintendenturförvaltningen, som årligen köper stora kvantiteter wellpapplådor för transport och förvaring i förråd av olika slags material, kommer enligt uppgift att i sina nya tekniska bestämmelser införa som ett krav, att stärkelse användes som bindemedel i wellpappen.

För att antyda denna frågas ekonomiska dimensioner vill vi anföra, att den svenska wellpappindustrien tillverkar f. n. cirka 85 000 ton wellpapp om året. Omkring 150 miljoner wellpapplådor förbrukades år 1958 på den inhemska marknaden i varudistributionen. Exporten av wellpapp spelar en mycket obetydlig roll, 3—4 procent av produktionen, men wellpapp spelar en betydande roll som exportemballage för en mängd svenska produkter.

Så länge den svenska stärkelseindustrien inte fått fram en för wellpapp-tillverkningen fullgod produkt, synes oss samma rätt till restitution av införselavgift böra tillkomma wellpappfabrikerna som fabrikerna för tillverkning av tekniska fettprodukter. Något inflytande på vår handelsbalans har inte ett sådant arrangemang, som skulle möjliggöra för wellpappfabrikerna att använda preparat av majsstärkelse i stället för vattenglas, då båda produkterna nu importeras. För den svenska stärkelseindustrien borde det på lång sikt vara önskvärt, att wellpappfabrikerna övergår till klister tillverkat av stärkelse. Vid sina strävanden att tillverka en tekniskt fullgod produkt kan de svenska stärkelsefabrikerna då tillgodogöra sig de erfarenheter, som vinnes genom wellpappindustriens praktiska försök, och fältet blir därigenom öppnat för stärkelseindustriens vidare expanderings. Det förslag vi här framför avser vi inte böra tillämpas längre tid än tills det i marknaden finnes tillgänglig en teknisk produkt, som är likvärdig med det stärkelseklister, som i dag är alternativet till vattenglas.

Vi hemställer under återopande av vad ovan anförts,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utfärdande av förordning som möjliggör för wellpappfabriker att erhålla restitution å införsel- och kompensationsavgifter, som utgår å stärkelsepreparat, på basis av majsstärkelse, som dessa fabriker använder i sin fabrikation av wellpapp.

Stockholm den 5 maj 1959

Einar Hægglom

Gustaf Kollberg